

BETON JAKO BYTOVÝ DOPLNĚK

Výtvarnice Jennifer Paul objevila možnosti betonu pro svou práci v roce 2003. Ne toho obyčejného, ale nové generace betonu. „High-tech“ UHPC (Ultra-high performance concrete) beton jí umožnil zcela nový přístup k vyjádření výtvarných záměrů, jemných konstrukcí, tenkostěnných panelů se vzory a povrchy různých barev. Betonu může dát pomocí vhodné formy jakýkoliv tvar. Výsledek je však určen kvalitou povrchu formy. Vedle běžné produkce z jiných materiálů navrhuje mladá designérka malé série květináčů, nádobí a nábytku právě ze speciálních betonů (obr. 1 až 5).

Beton je opět „v módě“, zejména pohledový beton je architekty v posledních letech považován za vhodný materiál. Poslední modely automobilů či nejnovější kolekce předních oděvních návrhářů jsou vystavovány před surovými betonovými stěnami nebo na leštěných betonových podlahách.

Jennifer Paul si uvědomila možnosti UHPC pro své výtvarné vyjádření při čtení novinových článků ještě za dob studií. Výhody nového betonu ji inspirovaly k výrobě nábytku, protože tvůrčí možnosti při práci s ním se jí zdály téměř neomezené. Byla to právě ta variabilita, novost a její pozitivní vztah k materiálům, které ve výtvarnici probudily zájem poznávat nové ještě neznámé, neprozkoumané. Dlouhé období výzkumu a experimentování s novým materiálem stálo za to. Prvky, které Jennifer Paul vyrábí na zakázku nebo v malých seriích, různé typy váz, květináče, mísy, nábytek a další individuální realizace, dokazují, čeho je možné s betonem dosáhnout na poli výtvarného designu.

Podle slov výtvarnice, beton ohromí právě svou vlastní variabilitou a možnostmi kombinací s jinými materiály, např. se dřevem, různými kovy ad. Protože vzhled betonu není nijak křiklavý, vtíravý, působí jeho kombinace s jinými materiály příjemně. Ona však používá beton nejraději samostatně.

Po mnoha týdnech a měsících zkoušení už ví, že rozhodující je forma. Musí být trvanlivá, umožňovat betonu smrštění během hydratace a vysychání a je výhodou, dá-li se s ní snadno manipulovat. Příprava formy je pracná, časově náročná a nákladná část výroby. Dalším základním předpokladem budoucího úspěchu je správná kombinace jednotlivých složek betonové směsi, jejich nevhodnější pomě-

1

Obr. 1 Reprodukční osazené v betonovém kvádru

Obr. 2 Parkové zákoutí s betonovými prvky, a) „slunečník“ ve tvaru listu, celková délka 6,14 m, výška 3 m, šířka 1,85 m, váha 300 kg, složený z 22 částí, b) malá sedačka rozměrů 430 x 33 x 400 mm, tloušťky 20 mm a váhy 18 kg

Obr. 3 Betonové květináče a vázy

Obr. 4 Betonové mísy

Obr. 5 Stůl s betonovou deskou a dvěma betonovými rámy spojenými dohromady dubovou fošnou

Literatura:

[1] Furniture for eternity, opusC 6.2008, str. 72–73

ry se mění podle konkrétně realizovaného záměru. Velkou roli zde hraje cit a zkušenosti. Výtvarnice ráda srovnává betonování s pečením. Příprava čerstvého UHPC je stejně citlivá na vhodně zvolené množství příměsí a přísad jako těsto na droždí a správný poměr mouky a vody. Postup přidávání, správné a dostatečné promíchání a způsob uložení do vhodně připravené formy, to všechno je velmi podobné jako při práci s těstem. Malá odchylka může mít výrazný vliv na výsledek. Konečné odbedňování je vždy vzrušující událostí.

Zákazníky lze prý podle jejich různých požadavků na nabí-

2a

2b

3

4

5

zené výtvarné předměty rozdělit do tří skupin. V první jsou tzv. „betonoví nadšenci“, kteří preferují čistý beton bez jakékoliv impregnace a jsou ochotni smířit se s patinou, která je pro beton typická a jejíž vytvoření při používání předmětu je v průběhu času běžné. Další jsou „perfekcionistaři“, kteří očekávají, že s betonem mohou dělat cokoliv, jakkoliv a bez následků, hrubé zacházení, škrábání, drhnutí, kontakt s kyselinami a oleji, červeným vínem, a povrch betonu by měl zůstat stále stejný, netknutý a neměnný. Poslední skupinou jsou „nevěřící“, což vyjadřují jejich časté a obvyklé otázky typu „může být beton tak krásný?“ nebo „a to je opravdu všechno z betonu?“.

Zeptáte-li se výtvarnice, zda se beton, podle jejího názoru, stal již materiálem přijímaným i do obývacích pokojů, trochu zaváhá: „Bude to ještě pár let trvat, než se beton domůže svého místa. Ale přesně tato „pionýrská“ práce, je to, co mne baví, z čeho jsem nadšená. Teď se stále častěji na různých místech setkávám s betonem, ať v exteriéru nebo v kuchyních a koupelnách. Dle mého názoru se hodí všude, proč ne i do obytného prostoru nebo ložnice. Beton je příjemný svou diskretní, zdrženlivou, rezervovanou přítomností, proto je tak dobře kombinovatelný s jinými materiály a styly. Kousek betonu je kouskem na věčnost.“

připravila Jana Margoldová

fotografie Dipl. Des. Jennifer Paul & Alexander Paul, b.ton betondesign

RSTAB

Program pro výpočet rovinných i prostorových prutových konstrukcí

RFEM

Program pro výpočet konstrukcí metodou konečných prvků

Navrhování podle nových evropských norem

Demoverze zdarma ke stažení

www.dlubal.cz

Ing. Software Dlubal

- Řada přídatných modulů
- Rozsáhlá knihovna profilů
- Snadné intuitivní ovládání
- 6 500 zákazníků ve světě
- Nová verze v českém jazyce
- Zákaznické služby v Praze

Ing. Software Dlubal s.r.o.
Anglická 28, 120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 518 568
Fax: +420 222 519 218
E-mail: info@dlubal.cz

Statika, která Vás bude bavit ...